

“Afganistan m’ha permès analitzar generacionalment els joves italians”

Paolo Giordano (Torí, 1982), es va fer molt famós amb la seva primera novel·la, *La solitud dels nombres primers*, traduïda per Edicions 62. La mateixa editorial li ha traduït la segona, *El cos humà*.

—**Què vàreu veure al campament militar italià d’Afganistan, on vàreu anar per fer-ne un reportatge, que us va empènyer a escriure’n una novel·la?**

—Primer de tot, joves de la meua edat, de 30 anys, o més joves. I, sobretot, un petit laboratori, aïllat d’elements externs, que em permetia observar aquesta generació com si fos al microscopi. L’estada al campament va arribar quan feia temps que intentava parlar d’aquesta generació, sense saber per on començar. L’avantatge era que tant ells com jo érem lluny d’Itàlia, dels nostres ambients. I que la situació precària en la qual es trobaven els feia mostrar-se de manera més sincera, sense els convencionalismes als quals els lliga la vida quotidiana. Precària perquè vivien al desert, perquè havien hagut de reconstruir la seva vida des de la base i perquè participaven en una guerra.

—**Però l’exèrcit, en guerra o no, fa diferents les persones. Entre els soldats, per exemple, les classes socials desapareixen. I, a més, ara els soldats són voluntaris, no deuen ser prou representatius dels joves del país. Ja es pot fer el retrat d’una generació amb soldats?**

—Jo també pensava que els soldats, pel fet de ser voluntaris, formaven part d’un sector determinat del país, però això és un malentès, perquè vaig trobar-n’hi una barreja molt variada. I quant a les classes, cal dir que la nostra generació ja no hi està dividida. Ens hem format amb els mateixos referents, tenim la mateixa cultura popular, a causa de la televisió.

—**Sabieu res de l’exèrcit abans d’anar a Afganistan?**

—Res. No sabia si un tinent té més graduació o no que un capità. Alguns dels soldats, un cop tornat a Itàlia, em van revisar el text perquè hi havia errors.

—**El títol. És sorprenent.**

—Volia un títol senzill i greu, no volia competir amb el de la primera novel·la, que era molt seductor, n’hauria sortit derrotat. I perquè el cos, per al soldat, és la cosa més important.

Paolo Giordano publica en Edicions 62 la novel·la *El cos humà* després de l’èxit de *La solitud dels nombres primers*.

En la vida corrent, si no estàs malalt, te’n pots oblidar, tens satisfetes les necessitats biològiques bàsiques, o saps que pots fer-ho. Allà calia preocupar-se per les exigències del cos, un cos fràgil i vulnerable, i aquest és un altre dels aspectes que volia tractar.

—**Al final hi ha violència i un judici, però us interessava més la vida a l’interior del campament, no pas els combats, oi?**

—Sí. No volia fer un reportatge de la guerra. Per això els fets tràgics no apareixen fins a l’última part. M’interessava més l’abans, que el durant i el després; com la casualitat és el que porta a la tragèdia. Fins i tot el tractament del judici no és versemblant del tot, és bàsicament kafkià, vist des del cap del protagonista.

—**Alguns crítics han fet referència al Buzzati del *Desert dels tàrtars*. L’heu tingut present, ni que fos perquè no s’hi assemblés?**

—Sí, molt present. No pas per qüestions d’estil, sinó per un parell de coincidències externes que

han creat uns lligams entre les dues. Una, que el primer pensament que em va venir al cap quan l’helicòpter aterrava a la base militar, perduda al desert, va ser *El desert dels tàrtars*. I dues, perquè la majoria de soldats provenien de Belluno, el poble de Buzzati. En tornar vaig anar dues vegades a Belluno per reveure els soldats, com si Buzzati exercís una protecció sobre ells. Això a banda, és l’única novel·la italiana que em vaig estimar d’adolescent. Ara bé, he de remarcar que hi ha moltes diferències entre les dues. La de Buzzati és completament metafòrica i l’enemic no arriba mai, i en la meua, la guerra, els combats, es produeixen de veritat.

—**Devíeu ser conscient que la novel·la tindrà dues menes de lectors, entre els homes, els que han fet el servei militar obligatori i els que no, com deu ser el vostre cas.**

—Hi vaig pensar. És una cosa que m’ha encuriósit sempre. Els que l’han fet el recorden com una cosa una mica tràgica, una mica ximple, una mica còmica, però també com un moment culminant de la joventut. Com un ritual de passatge. Els que no l’hem fet sentim la mancança d’una substitució d’aquest ritual.

Lluís Bonada